

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu **R.S., spol. s r.o.**, B., P.t.X., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., B., C.X., proti žalovanému **Š.S.**, nar. X., bytom H. X., K.CH., zastúpenému advokátom JUDr. A.B., H. X., K.CH., o zaplatenie 315 000,- Sk s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2006, č.k.: 8 Cb 42/04-72, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2006, č.k.: 8 Cb 42/04-72 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi na účet zástupcu 9924,60,- Sk náhrady trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz, vydaný 26. januára 2004, pod sp. zn. 17 Zm 593/03 vo vzťahu k žalovanému Š.S.. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 16 250,- Sk náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že predmetom konania je zaplatenie vlastnej zmenky, vystavenej P.d.A.B., označenému ako žalovaný 1/. Zmenka bola vystavená 28.3.2000 na sumu 315 000,- Sk so splatnosťou 30. novembra 2000.

Žalovaný namietal v námietkach podaných proti zmenkovému platobnému rozkazu vznik jeho osobného záväzku zo zmenky, lebo zmenku podpísal ako štatutárny zástupca vystaviteľa zmenky. Súd námietku žalovaného neuznal za dôvodnú, lebo podpis žalovaného je umiestnený na líci ľavej časti zmenky, čím zakladá jeho ručenie za záväzok vystaviteľa bez ohľadu na to, či si bol vedomý dôsledkov z toho vyplývajúcich. Podľa ust. § 32 ZZaŠ žalobca má právo vymáhať zmenkovú sumu od avalistov. Ručiteľia po zaplatení zmenky nadobúdajú práva zo zmenky proti tomu, za koho sa zaručili, ako aj proti všetkým, ktorí sú tejto osobe zmenečne zaviazaní.

Pokiaľ ide o ďalšiu námietku vznesenú až na pojednávaní, t.j. námietku premlčania, súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného, že ide o procesnoprávnu námietku, ktorá nemusí byť uplatnená v zákonnej trojdňovej lehote na podanie námietok. Námietka premlčania je hmotnoprávna námietka, ktorú možno uplatniť len v trojdňovej lehote na podanie námietok. Súd preto v zmysle koncentračnej zásady, zakotvenej v § 175 ods. 3 OSP na námietku premlčania neprihliadal.

Z uvedených dôvodov námietky žalovaného vyhodnotil ako neopodstatnené a zmenkový platobný rozkaz vo vzťahu k nemu ponechal v platnosti.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný.

Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a zmenkový platobný rozkaz zrušiť, resp. napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Svoje odvolanie zdôvodnil tým, že výstavcom zmenky v danom prípade bol žalovaný 1/, za ktorého zmenku podpísal ako štatutárny zástupca, t.j. ako predseda družstva a žalovaný 3/ ako ďalší člen predstavenstva. Jeho podpis na ľavej časti zmenky s identifikačnými údajmi sa tam nachádza výlučne z dôvodu identifikácie jeho osoby ako štatutárneho zástupcu. Nikdy sa na zmenke nepodpísal ako ručiteľ. Podľa jeho názoru, ak by sa malo jednať o holý aval, ako to tvrdí súd prvého stupňa, tak na ľavej strane by sa nachádzal len jeho podpis. Poukázal na kúpnu zmluvu z 28. marca 2000, č. ČR/87/2000-RS, je toho názoru, že vystavenie zmenky iba podmieňuje účinnosť zmluvy. Ďalej nesúhlasí s právnym názorom súdu prvého stupňa,

že námietka premlčania spadá pod koncentračnú zásadu. Je pravdou, že inštitút námietky premlčania je hmotnoprávnou námietkou, avšak len dĺžka premlčacej doby je upravená hmotným právom. Vo všeobecnosti inštitút premlčania upravuje Občiansky zákonník v zmysle ktorého, ak sa dlžník dovoľá premlčania, nemožno veriteľovi premlčané právo priznať. Je toho názoru, že námietku premlčania nie je potrebné uplatniť v trojdňovej lehote, ale je možné ju uplatniť počas celého konania.

Žalobca žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Zástupca žalovaného podaním z 23. januára 2008 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní odvolacieho súdu z dôvodu kolízie s pojednávaním na Krajskom súde v Košiciach a žiadal o preloženie termínu odvolacieho pojednávania. Podľa plnej moci z 18. apríla 2006, vystavenej žalovaným JUDr. J.B., žalovaný súhlasil, aby si advokát ustanovil za seba zástupcu. Advokát mal dostatok času za seba, podľa dispozície žalovaného, ustanoviť zástupcu. Navyše vzhľadom na koncentračnú zásadu, odvolací súd prejednáva len námietky podané včas proti zmenkovému platnému rozkazu. Na námietky podané po zákonom stanovenej lehote súd neprihliada.

Z uvedeného dôvodu obrana žalovaného v odvolacom konaní je zrejماً, preto právny zástupca mohol postupovať v zmysle dispozícii v plnomocenstve z 18.4.2006. Najvyšší súd z uvedených dôvodov odvolanie prejednal v neprítomnosti zástupcu žalovaného (§ 101 ods. 2 v spojení s § 211 ods. 2 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolania je nárok uplatnený z vlastnej zmenky, vystavenej 28. marca 2000 vystaviteľom P.d.A.B., IČO: X., na sumu 315 000,- Sk, so splatnosťou 28.marca 2000. Súd prvého stupňa vydal 26. januára 2004 pod sp. zn. 17 Zm 593/03 zmenkový platobný rozkaz.

Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný námietky, odôvodnené tým, že zmenku nepodpísal ako fyzická osoba, ale ako štatutárny zástupca vystaviteľa (žalovaného 1./) a žalobca si mal nárok uplatniť iba voči vystaviteľovi. V priebehu pojednávania, teda po uplynutí zákonnej lehoty na podanie námietok, vzniesol ďalšiu relatívnu námietku, a to námietku zmenkového premlčania. Uvedené námietky sú aj predmetom odvolania.

Pokiaľ ide o vznik resp. platnosť zmenkového ručenia zo strany žalovaného,

je potrebné uviesť, že v danom prípade ide o ručenie formálnejšie a prísnejšie ako pri ručení všeobecne. Z ustanovenia § 31 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ) vyplýva, že ručenie môže mať dve formy, a to formu pravidelnú alebo formu skrátenu.

Skrátenú resp. redukovanú formu upravuje ust. § 31 ods. 3 ZZŠ, podľa ktorého o čistom podpise ručiteľa na líci zmenky platí, že zakladá zmenkové ručenie, ak nejde o podpis zmenečníka alebo výstavcu zmenky. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že podpis musí predovšetkým byť umiestnený na líci zmenky a musí ísť o osobu odlišnú od výstavcu a od zmenečníka. Vzhľadom na ustanovenie § 31 ods. 4 čistý podpis avalistu sa nemôže týkať iného dlžníka ako výstavcu samotného.

V danom prípade zmenku vystavila právnická osoba s uvedením obchodného mena, sídla s podpismi fyzických osôb – štatutárnych zástupcov s otlačkom pečiatky právnickej osoby. Okrem výstavcu sú v ľavej časti na líci zmenky uvedené dve fyzické osoby, bližšie identifikované rodným číslom a bydliskom s podpisom týchto osôb bez uvedenia obchodného mena podnikateľa, za ktorého mali, resp. chceli konať ako namietali. Preto tento záväzok nemôže byť záväzkom podnikateľa, ale ide o záväzok osôb, ktoré sa na zmenke podpísali. Je pravdou, že žalovaný zmenku podpísal aj ako štatutárny orgán právnickej osoby-výstavcu, ale jeho ďalší čistý podpis v ľavej časti na líci zmenky v zmysle ust. § 31 ods. 3, ods. 4 ZZŠ je podpisom avala, a preto jeho námietke nebolo možné vyhovieť.

Ďalšou námietkou je námietka zmenkového premlčania, ide o relatívnu námietku a súd ju skúma na námietku dlžníka. Ide o samostatnú námietku, ktorá mala byť vznesená včas, t.j. v trojdňovej zákonnej lehote. Nakoľko bola vznesená až v konaní o námietkach, žalovaný zmeškal lehotu na jej podanie, preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď na ňu neprihliadol.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Žalobca mal v odvolacom konaní úspech, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP). Žalobcovi vznikli trovy za právne zastúpenie, a to za jeden úkon právnej pomoci (účasť na pojednávaní 7.2.2008) v sume 8150,- Sk, spolu s náhradou hotových výdavkov v sume 190,- Sk a 19% DPH trovy žalobcu predstavujú sumu 9924,60,- Sk (§ 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 7. februára 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenie: